

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, "Gledališka stolba".

Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Orožja našemu vojnemu pomorstvu!

Kakor bojen vzlik vidi se besede, ki smo jih ravnokar napisali, kakor silen opomin v vojni nevarnosti! Ni naša krivda to. Od dne do dne razvijajo nam sedaj zborujoče delegacije slike miru, najmerodajniši in najviši naši poznavatelji evropskega in našega avstrijskega položaja jo dopolnjujejo, z zlatimi barvami jo krasijo, človek že ne vč, kaj bi od samega veselja počel s to harmonijo — kar pride jeden, pride drugi pa potegne preko lepe slike debelo črno črto in kakor bi trenil, proč je vsa harmonija. Dolgo let, pravijo, ne bode vojne, dolgo let smemo biti brez skrbi, toda že nekoliko bipcev potem so vši v ognji, vši nas uverjajo, kako moramo biti pripravljeni zoper sovražnika, in kako moramo hiteti, da se dobro preskrbimo za vse slučaje na suhem in na morji. Ali na drugi strani, kako lahko nas vzdignejo iz tega protislovja! Če jim rečemo: mir nam obetate, pa nas za vojno pripravljate, — takoj nam pridejo s klasično modrostjo in resno nas posvaré: „Si vis pacem, para bellum!“ Če si želiš miru, le dobro si pripravljaj za vojno! Hitro nas prepričajo, da je vse res, kar potrebujejo, in mi jih potem radovoljno damo to, kar zahtevajo.

Tako je tudi zadnjo soboto v Peči v zariji miru razkrivalo sromaštvo našega vojnega pomorstva in dokazalo se je, kako je naše adrijansko pobrezje slabo zavarovano in kako bi se nam slaba godila, če bi nas od morja sem prijeti. Nujna pomoč se je zahtevala, hitro se more pomorstvo preustrojiti in drugače oborožiti! V tistem dokazovanju se je skoro pozabilo, da se je malo poprej bilo povедalo, da namreč v najboljšem prijateljstvu živimo z laško kraljevino na drugi strani morja — tako živo je bilo dokazovanje! To nalogu imel je novi poveljnik pomorstva baron Sterneck o priliki, ko se je odbor proračunski delegacije avstrijske posvetoval o proračunu pomorstva v svojem zborovanju zadnjo soboto.

Baron Sterneck je najprvo izjavil, da ima preustrojba pomorstva samo namen, pripraviti državi krepko obrambo. Dve nalogi ima vojinsko pomorstvo: varovati in braniti mu je domače morsko obrezje, varovati in pospeševati mu je našo morsko trgo-

vino. Zato pa potrebuje dovoljno število lesenih ladij, kjer se urijo v takih svojstvih in znanostih, ki jih potem uveljavijo na bojnih ladijah pred sovražnikom. Tako je tudi mogoče, da se drage vojne ladije ne rabijo brez potrebe. Da pa ladjevje mora resno varovati in braniti domače obrezje, jasno je zategadelj, ker je potem sovražnikom branjeno, stopiti na naša tla in priti naši vojski za hrbet, ker so tako zavarovana naša tržišča ob morji in naši trgovinski brodovi pred ropom in požigom. Sovražniku je braniti, da ni sam gospod na Adriji. Najboljše uspehe bi se doseglo s strategijsko ofenzivo, katera je nadomestnega Tegetthofa pripravila, da je zamislil znani program za naše ladjevje. Ta program pa se ne da izvesti, ker potrebuje mnogo, mnogo denarja, in tako preustaja nam samo že strategijska defenziva. Tudi naše sedanje pomorstvo niti za defenzivo, za obrambo v vojni ni dokaj pripravno in oboroženo. Znamenito orožje v pomorski vojni sedajni čas so pomorske torpede, in sicer prvič samogibna torpeda, drugič stanoviti morski podkopi (mine). S torpedo pa se dandanes samo tedaj more krepko napadati, če se to dela urno in od mnogih strani ob jednem. To se pa lahko zvršuje s torpednimi ladjami, ki so zelo urne in gibčne in, razdeljene na več flotilj, kakor roj padači nad sovražnike. Za strategijskega odboja delj bi se tudi morske obrezje moral razdeliti na več brambovskih okrajev, in vsak okraj bi moral imeti svojo celo flotiljo. Za obrambo obrezja od Trsta pa doli do meje bi bilo potreba štirih torpednih flotilj. Bojno ladjevje nam je neizogibno potrebno. Naša država je velevlast, sklepa zaveze, zaplete se lahko v svetovne vojske, in tu je neizogibno, da jih tudi reševati pomaga in more s svojim pomorstvom. Naše bojno ladjevje se pomanjšati ne sme, a dati mu je novega orožja, da je več vredno. Pridodati mu je tudi primerno število oglednih ladij, ki morajo imeti nenavadno brzino, dobro zalogo premoga, a morajo tudi biti prav majhne in brez velikih stroškov. V to službo bi se dale porabiti tudi brzozadre ladje trgovinskega pomorstva. Toda avstro-ugersko trgovinsko pomorstvo ne utripi ladij, ki bi v jedni uri napravile 20 milj morskega pota. A merit se bode moralno tudi tukaj z drugimi državami, drugače bodo Avstrijo popolnem odrieli iz morske

trgovine. Pomorstvo, trgovinsko in vojno obojno potrebuje hitrih ladij. Prav zategadelj ukrenili so se v Franciji in v Italiji zakoni, po katerih se trgovinske ladije proti plačilu rabijo za vojinsko pomorstvo. Vsega tega nam je torej treba, in če primerjamo pomorsko moč Avstrije z močjo drugih držav na to stran, lahko nam je uvideti, da smo daleč še od zadaj.

Te misli je baron Sterneck izražal in podkreplil jih s stvarnimi ter z jasnimi razlogi v delegacije odboru. Po vsem tem je vsaj govor lahko sklepal z besedo, da bodo delegacije same uvidile, ali ne kaže: hitro, celo hitrejše, nego li želi vojnega pomorstva uprava, državi pripraviti potrebna branila njenega morskega obrezja. Dvojbe ne more biti, da bi glas podadmirala barona Sternecka bil glas upijočega v puščavi. Avstrijsko državljanstvo si rado, dasi čestokrat jako težko, daje nalagati bremena, samo ako vidi, da so potrebna in da pripomorejo k ugledu avstrijske domovine in k varstvu njenih koristi v miru in v vojni.

Q.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 12. novembra.

Avstrijska delegacija ima danes prvo vključno sejo. Na dnevnem redu so potrebščine skupnega finančnega ministerstva, najvišjega računišča, ministerstva vnajnih zadev, oziroma vojni ordinarij in peticija solnogradskega deželnega odbora.

Tiroški kulturni sovet imel je nedavno svoj občni zbor. Vzelo se je poročilo prve sekcije kulturnega soveta na znanje. To poročilo ima tako pomembnejši odstavek o agrarnej postavodaji. Stalni odsek, kakor pravi poročilo, se je pridno bavil z reformo o dednem pravu na kmetih in poslal načrt o tem kmetijskemu ministerstvu. V tem načrtu se je izjavil za upeljavo kmetijskih domov. Potem se priporoča, da bi cenički dobili kak natančneje navod, kako ceniti. Sedaj zato ni drugačia navoda, kakor ceneite tako, da bode mogel prejemnik posestva shajati. Ta določitev pušča preveč samovolje sodiščem in ceničcem, ki se le prerada zlorabi v kvar kmetijskemu stanu.

Vnanje države.

Prihodnje leto bodo v Rusiji nabrali 224 000 vojaških novincev, izmej teh 22.440 v krajestvu

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Prvi del.

I.

Žalovale smo po materi, ki je bila jeseni umrla, živele smo na kmetih same s Katijo in Sonijo.

Katija je bila stará naša hišna prijateljica, guvernarka, ki je nas vse odgojila, katero sem ljubila in pomnila, kar sem pomniti začela. Sonija je bila moja mlajša sestra. Preživele smo mračno in tužno zimo na našem starem Pokrovskem domu. Vreme je bilo hladno, vetreno, tako da je snega namenteč okna, okna so bila zmerznena in motna in skoraj celo zimo nesmo nikamor šle in nikamor se peljale. Redkokdaj je kdo prišel k nam, pa kdor je prišel, ni prinesel veselja, ne zabave. Vsi so imeli žalostne obraze, vši so govorili tiho, kakor bi se bali koga vzbudit, neso se smijali in često so plakali, gledeč na mene, zlasti pa na malo Sonijo v črem oblačilci. Kakor bi bilo vse v hiši čutilo smrt; žalost in smrtna groza plavali sta v zraku. Mamina soba

je bila zaprta in meni je bilo britko, nekaj me je vleklo pogledat v to sobo, ko sem šla mimo spat.

Imela sem takrat sedemnajst let, in baš to leto pred smrtno hotela se je mati preseliti v mesto, da bi jaz tam dovršila svojo odgojo. Zguba matere je zame bila jako britka, pa priznati moram, da sem poleg te britkosti, čutila tudi to, da sem mlada, lepa, kakor so mi vši pravili in da zastonj zgubljam čas na deželi. Proti koncu zime se je to čuvstvo osamelosti ali dolzega časa tako povekšalo, da nesem več šla iz sobe, ne odprla klavirja, in tudi ne vzela knjige v roko. Ko me je Katija pregovarjala, da bi se česa lotila, odgovarjala sem jej: Ne ljubi se mi, ne morem, a v srcu mi je nekaj reklo: čemu? Čemu naj delam, ko se tako zastonj zgublja moj najlepši čas? Čemu? In na „čemu“ ni bilo dñuzega odgovora, nego solze.

Pravili so mi, da sem shujšala in grši postala, pa za to se tudi nesem nič zmenila. Čemu? za koga? Zdela se mi je, da ima vse moje življenje miniti v tej samoti in neznanskem dolgčasu, iz katerega jaz sama nesem imela moči ne želje iztrgati se. Katija se je proti koncu zime začela bati zame in sklenila je, naj stane kar hoče, vzeti me v inozemstvo. Pa za to je bilo treba denarja, me pa še vedele

nesmo, koliko je nam ostalo po materi in slednji dan smo pričakovali varuh, ki je imel priti in uredit naše zadeve.

Nu, slava Bogu! rekla mi je jedenkrat Katija, ko sem kakor senca, brez mislij, brez želja, hodila iz kota v kot. — Sergej Mihajlič pride, poslal je povprašat po nas in objavil, da pride h kosilu. Razvedri se, Marčka, pristavila je, — kaj bi on tako o tebi misil? Kako ljubi vaju on.

Sergej Mihajlič bil je naš bližnji sosed, prijatelj našega očeta, če tudi je bil veliko mlajši od njega. Razum tega, da je njegov prihod izmenil naše načrte in dal nam možnost preseliti se s kmetov, navadila sem se ga že iz detinstva ljubiti in čislati, in Katija, svetujoč mi razvedriti se, je uganila, da izmej vseh znancev bi se jaz najmanj bila marala pred Sergejem Mihajličem pokazati v neugodnem svitu. Nesem ga samo ljubila, iz navade kakor vši pri hiši, začenši od Katije in Sonije, katerej je bil krstni kum, do poslednjega kočijaža, a imel je zame še posebno veljavno zaradi neke besede, ki jo je izgovorila moja mati v priču mene. Rekla je, da tacega moža bi želela meni. Tedaj se je meni zdelo to čudno in neprijetno; moj junak je bil ves drugačen. Moj junak je bil tenek, sub, bled in otožen. Sergej

Poljskem. — Kakor se iz Varšave poroča, hoče vlada po novem letu pomnožiti število mejačev ob vsej državnej graniči. Povod temu je vedno množeče se tihotapstvo, ki napravlja veliko škode pri carinskih prihodkih.

Rimski list "Perseveranza" nagovarja **Italijansko** vlado, da bi tudi ona v Afriki osnovala kakve kolonije, kakor to delajo druga države. Tja bi potem lahko raztegnula svojo trgovino. Čas bi zato sedaj bil ugoden, ker so notranji strankarski boji malo potihnili in ker se, kakor kaže, več ne bodo tako pogostem menjala ministerstva. Ako pa bomo čakali, da druge vlade zasedejo vsa afriška obrežja, bodo Italija gospodarsko in moralično pesala. Zato treba predreti ta železni obroč.

Francoski senat je vsprijel ves volilni zakon za senat. Zavrgel je vse nove dostavke in popravke, ki so se predlagali.

Vojvoda Chumberlandski posal je okrožnico na vse nemške kneze in svobodna mesta, v kateri objavlja svoja dopisovanja z brunšvškim ministerstvom zaradi prestolonasledstva. Pravi, da so se pokazale težave, vsled katerih še ni mogel nastopiti vladanja. Nadalje v okrožnici odreka nemškemu cesarstvu pravico, mešati se v brunšvško prestolonasledstvo, kar nema pravice po državnej ustavi. Opozarja kneze, da bi ravno tako labko se začelo cesarstvo mešati v nasledstvene pravice drugih nemških državic, kar bi jim gotovo ne bilo po volji. Pa kaj bodo pomagala ta okrožnica. Nemški državni kancelar neče dopustiti, da bi Chumberland postal kdaj brunšvški vojvoda in druge zvezne vlade ga bodo podpirale, naj ima vojvoda še takо utemeljene pravice do prestola.

Belgijska vlada je imenovala nedavno svojega zastopnika pri Vatikanu. Papež pa hoče počakati, kako se bodo stvari razvile v belgijski zbornici, predno pošle svojega nuncija v Bruselj. V vatikanu se boje kakih sovražnih demonstracij proti nunciju sedaj, ko so se razmere na Belgiskem za konservativce tako neugodno obrnile.

Mej večino danske spodnje zbornice navstal je razkol. Polovica stranke si je izbrala za vodjo predsednika zbornice, Berga, druga bolj radikalna polovica si je pa osnova nova stranko pod vodstvom Hörupa. Ta razkol bodo pa liberalcem samim škodoval, kajti omogočil bodo le doljno vladanje konservativnega ministerstva.

Na **Angleškem** ponzhava razburjenost radi volilna reforme. Poslednja debata o tej zadevi v spodnji zbornici je pokazala na obeh straneh pripravljenost k sporazumi. Kako bodo ukrenila v tej zadevi zgornja zbornica, se še ne ve, pa vendar je nekaj upanja, da se bodo udali konzervativni lori.

V **Tripoli** je patrola zapljiv s silo udrla v italijansko šolo, zapri šolskega sluga in ga pretepal. Laški konzul se je na ukaz Mancinija pritožil pri vladi. Ta mu je naznanila, da je korporata one strane dela v ječu, druge krive pa izročila sodišču.

"République Française" dobila je neko pismo iz Massanah, iz katerega se razvidi, da so razmere v **Sudanu** jako slabe. Vsi dosedaj Angležem verni rodovi poleg Rudečega morja do Kassale so se pridružili Mahdiju. Iz tega sklepa ta list, da je najbrž Gordon res premagan in je razburjenje ob Rudečem morju le posledica Mahdijeve zmage. — Angleška vlada pa ne verjame, da bi bil Gordon ujet in Carl of Granville je pred par dnevi izjavil pri nekem banketu, da se nadeja, da se bode v Sudanu kmalu vse na bolje obrnilo.

Dopisi.

Iz Zagreba 9. nov. [Izv. dop.] (Strossmayerjeva slavnost.) (Konec.) Po končani slavnosti seji se je odprla galerija slik. Vse drugo

nadstropje je odloženo za slike, katerih so že zdaj vse dvorane skoro polne, ker jih je vseh 275. Razstavljene so po najnovejšem načinu, tako umetno, da odsev vnanje svetlobe nikjer ne moti gledalca. Velenoma so cerkvenega značaja, pa tudi od slavnih sedanjih slikarjev nahajajo se nekateri umetniki. Darilo Strossmayerjevo je negledé na gmotno stran — cenijo se slike na pol milijona goldinarjev — največje vrednosti za Zagreb, ker je s tem pridobil galerijo, katero mnoga veča mesta nemajo, in sploh prvo znamenitejo galerijo na slovenskem jugu. Strossmayer sam vodil je goste pri ogledovanju slik in s svojimi duhovitim opazkami pri posamičnih slikah kazal, da je mojster tudi na estetičnem polju.

Ob 2. uri sta bila slavnostna banketa pri gosp. baronu Vraničaniji in pri "Carji". Gospod baron je namreč Strossmayerju na čast povabil nekoliko odličnih osob Zagrebških in vnanjih, vseh vkupe 24 k obedu. Mej povabljenimi so bili: škofa Poslovič, Hranilovič, sekcijska šefja Vončina in Stankovič, grof Gjuro Jelačić, brat slavnega pokojnega bana, že 80 let star, pa še krepak, Rački, Veber in drugi člani akademije in profesorji, od Slovencev pak dr. Vošnjak in V. Petričič. Ob istem času je tudi Zagrebško meščanstvo priredilo banket pri "Avstrijskem carji" za 70 oseb. Tam so bili Slovenci zastopani po gg. Hribarji in dr. Zarniku. Gg. dr. Moše in Geba sta se že bila odpeljala. Pri obeh banketih seveda ni manjkalo napitnic in govorov ter sta se še le proti 5. uri končala.

Konec prekrasne slavnosti vršil se je dostojnim načinom na strelišči. V veliki električno razsvetljeni dvorani zbral se je nad tisoč odličnega občinstva h koncertu. Strossmayerju na čast priredjenem po pevskih društvih. Sodelovalo je "Kolo", "Sloga", "Hrvatska Lira", "Radničko pjevačko društvo" in orkester "Sokola". Pele so se izključno le skladbe domačih umeteljnikov: Lisinskega, Kuhča, Eisenhutha, Majera in J. pl. Zajca. Vse točke izvajale so se uprav dovršeno in uvideli smo, da so Hrvatje na glasbenem polju izvrstno napredovali in da bode slovenskim pevcom vse sile napeti, ako hočejo, da ne bodo zaostajali. Posebno pohvalo želi so tamboraši "Hrvatske Lire" in počastil jih je celo vladika Strossmayer s svojim priznanjem. Ko se je izpela Začeva prelepa kantata, pričel je komers in plesni venček, ki je baje trajal do pozne ure, pri katerem pa nesmo bili več prisotni, ker smo moralni misliti na odhod.

Končana je tedaj slavnost, katera je pokazala vsemu svetu, da hrvatski narod v kulturnem oziru z brzimi koraki napreduje in da Zagreb razume svojo nalogo: da bode naravno središče ne le za Hrvate, ampak zlasti tudi za slovenski narod. Pri tej slavnosti združili sti se najimenitnejši stranki, nezavisna in stranka prava, da odslej skupno delati v prid naroda. Gotovo bodo to imelo najbolje nasledke za narodni razvoj. Kar se tiče sedanje vladne, ali kakor se ona imenuje, narodne (?) stranke, nema v narodu nobene podlage, niti najmanjega spoštovanja. Le volilni red, po katerem je volilno pravo za davkoplačevalce silno omejeno, dočim vsak uradnik voli, je združen z znanimi madjarskimi sredstvi pri volitvah tej stranki, katere glavni representanți so koristo- in službovci, pomagal do večine.

Prijel me je s svojo veliko roko za roko, stisnil jo tako krepko, tako pošteno, da me je skoraj zbolelo. Mislila sem, da bode poljubil mojo roko in nagnila sem se k njemu, da on mi je še jedenkrat stisnil roko in pogledal me naravnost v oči s svojim trdim in veselim pogledom.

Šest let ga nesem videla. On se je mnogo premenil, postaral, počrnel in porasel po bradi, kar se mu pa ni lepo podajalo, pa imel je še isto preto obnašanje, odkritosrčen pošten obraz s strogimi potezami, umne blesteče oči in prijazen, prav detski smehljaj.

Čez pet minut prenehal je biti gost, in postal je svojec za nas, celo za služabnike, ki so s svojo uslužljivostjo kazali posebno veselje, da je prišel.

Vedel se nikakor ni tako kakor sosedje, ki so prihajali k nam, ko nam je umrla mati, kateri so smatrali za dolžnost plakati sedem pri nas; on je ravno narobe bil zgovoren in vesel in niti besede ni spregovoril o materi, tako da se mi je z začetka ta ravnodušnost zdela čudna in celo nepriljčna s strani nam tako bližnjega človeka. Pa pozneje sem razumela, da to ni bila ravnodušnost, ampak iskrenost, in bila sem hvaležna za njo. Zvezčer je Katija nam servirala čaj na starem mestu v salonu, kakor je to

Zagreb se je v poslednjih dvajsetih letih izredno povekšlil in prerodil. Vsled svoje srečne legi se lehko razprostira v ravnini proti Savi in ni mu treba štediti s prostorom za trge in nove ulice. Zagrebški mestni zastopnik tudi razume svojo naloge, da se ne sme ustrašiti stroškov, s katerimi se daje mestu prijetne lice, se skrbi za zdravje in tako privabi naseljence. Omenim le vodovoda, Zrinjskega trga, vsečilišča, akademije in najnovejšega dela: novega pokopališča. To je vse mesto stalo velike svote, pa pripomoglo, da se Zagreb tako sijajno razvija.

Kar se tiče političke gibanja, čuti se madjarska vlada ne toliko v javnem življenju, kakor v pritisku na narodne čase ke, "Sloboda" se skoraj vsaki dan, "Pozor," pa po večkrat na teden konfiskuje. Na kolodvoru se noben hrvaški list ne sme prodavati. Zdaj so tudi porote za časniške prestopke odpravili. Toda s tacimi silnimi sredstvi se te malo časa vlada in Hrvatje bodo prestali tudi to dobo, kakor so Rauchovo.

Iz Šmarija pri Jelšah 10. novembra. [Izv. dop.] (Graško-nemška "pravičnost" in — slovenska mladost.) Včeraj godil se je tukaj nekakov poskus, da bi se dala ustanoviti za Šmarijski okraj "kmetijska poddržnica". Od katere strani je prišla inicijativa temu koraku, ne vem; naj vam povem samo faktum. Iz Gradca prišel je bil nekog g. Müller, baje tajnik deželne kmetijske družbe. Ko se je bilo v Jagodičevi gostilni zbralo precejšnje število poslušalcev, nagovori jih tukajšnji nadučitelj g. J. v našem jeziku ter dasti, da bode glavni govor govoril Müller — nemški! G. Müller res ustane in govor v pričo samih Slovencev, izmej katerih pa go točno 9 deset in ni znalo nemški, v nemškem jeziku! Izpovedal je sam, da ne umeje našega "idioma". Njegov govor je potem g. J. poslušalcem poslovenil.

Ne moremo odreči se nagnen u svojem, da ne bi izjavili svoje misli in vprašanja do slavnih dež. kmetijske družbe in do — Šmarijskih veljakov.

Na Štajerskem nas je do 400.000 Slovencev in teh naš Gradec, glavno naše mesto, čestokrat neče poznati, neče vedeti za nje! Kmetijska družba Štajerska je Štajerska, deželna, torej tudi za 400.000 Slovencev; in vendar pride od te družbe mej nas mož, ki sam pravi, da nas ne umeje. Izgovor, da tam v Gradcu nemajo slovenske veščega človeka, jalov je in ničev, ker nesmo mi Slovenci zaradi kmetijske družbe na svetu, ampak baš narobe! Slučaj ta, da naša kmetijska družba pošilja slovenčine nezmožne ljudi mej nas, ni prvi, ki smo ga včeraj tukaj videli. Kdo čita "Slov. Gospodarja" in "Slov. Narod", vedel bode, da se je tako godilo že po drugod, na pr. v Kozjem, Brežicah itd. To je baš tista nemška "pravičnost", ki jo na vsakih deset korakov srečujemo mi parija — Slovenci!

Je-li se iz Graško-Šmarijske moke spekel včeraj kuh, povedati vam Vaš dopisnik ne more, ker ga je nemška pridiga g. Müller tako — naučila, da je raje ostavil meeting. Ako pa se je kaj zgodilo, vsekako bode imelo dete, ki je prišlo na svet z asistenco Graško-nemškega accoucheurja, nemški obraz in nemško lice in to v okraju, ki hoče

bilo v navadi, ko je mati živila; me dve s Sonijo useli sva se okolu nje; stari Gregor prinesel mu je očetovo pipo, ki jo je našel nekje, in on začel je hoditi gori in dol po sobi.

Koliko strašnih premen v tej hiši, kaj misliš! rekel je, ter se ustavil.

— Da, rekla je Katija z vzdihom, pokrivši samovar s pokrovom, pogledala ga je, in skoraj se zajokala.

— Vi, mislim, pomnite še svojega očeta? obrnil se je k meni.

— Malo, odgovorila sem.

— Kako bi lepo bilo, ko bi on še živel, sprengovoril je taho in zamišljeno gledeč na mojo glavo nad mojimi očmi. — Jaz sem jako ljubil vašega očeta, pristavil je bolj taho in meni se je zdelo, da so se mu oči bleščete.

— In zdaj je Bog njo vzel! rekla je Katija, položila prtič na čajnik, izvlekla robec in začela jokati se.

— Da, strašne premenе v tej hiši, ponovil je on in obrnil se proč. — Sonija pokaži igrače, pristavil je čez nekoliko časov in šel je iz sonja. Z očmi polnimi solz, pogledala sem na Katijo, ko je odšel.

Mihajlič bil je človek ne več mlad, visok, trsat in, kakor se mi je zdelo, vedno vesel; pa vendar so mi te besede ostale v domišljiji in že pred šestimi leti, ko sem imela jednjast let, in me je on tikal, igral z menoj in me nazival deklico-vijolico, sem malskaj ne brez strahu vprašala samo sebe, kaj bi storila, ko bi se on hotel ženiti pri meni.

Pred ksilom, h kateremu je Katijo pripravila še smetanasti kolač in špinacno omako, je prišel Sergej Mihajlič. Videla sem skozi okno, kako se je pripeljal k hiši v malih saneh, in ko se je zavil okrog ogla, hitela sem v vsprejemno sobo in hotela sem se vesti, kakor bi ga ne bila prav nič pričakovala. Ko sem zaslišala v predobi ropot nog, močen njegov glas in korake Katijine, nesem mogla strpeti, in šla sem mu sama naproti. On je, držeč Katijo za roko, glasno govoril in smjal se. Ko je zagledal mene, ustavil se je in nekaj časa gledal me, ne da bi se mi bil priklonil. Jaz sem bila v zadregi in čutila sem, da sem zarudela.

— Oh, ali ste vi? rekel je po svojej prijaznej in priprostej navadi, raztegnil si je roki in šel k meni.

— Ali je mogoče, da ste se tako premenili! kako ste zrasli! Lejte vijolico! postali ste cela roža.

biti eminentno slovensk! Pa krivico bi delali slavni kmetijski družbi, ako bi nji sami vse zasluge za nemško propagando prisojali! Veliki del teh „zaslug“ imajo naši „prvaki“ po naših občinah in okrajnih zastopih baš zato, ker se svoje narodnosti grozno zavedajo in pa, ker so napram Nemcem do skrajnosti tolerantni!

Ceterum censeo: Na jedni strani morajo naši gg. poslanci kaj ukreniti, da nas bodo v Gradci bolj poznali (ne, kadar je treba šteti, takrat smo jim že znani!) tudi, kadar terjamo svoje pravo!

Na drugi strani pa si morajo naši „merodajni“ krogi namestu „lipovine“ drug les za svoj narodni les izbrati; lipovina v bodoče z grčavo hrastovino ne bo mogla konkurirati!

Mi boderemo samo, ako boderemo hoteli biti!

Iz Doblič pri Črnomlji 10. novembra.

[Izv. dop.] Dne 9. novembra t. l. smo tukaj v Dobličah na slovensko kočevskej meji novo, od visoke vlade potrjeno čitalnico, sedaj četrto na Belokranjskem, odprli. Za predsednika bil je voljen ustanovitelj taiste g. Anton Kupljen, c. kr. beležnik v Črnomlji, za denarničarja g. Janko Šveiger, v odbor pa gg.: Matija Vertin, Jožef Hrela, Miha Kraker in Matija Strukelj. Po volitvi vrstili so se govoriti in napitnice, zatem ples in obče veselje. Bog dej, da bi se čitalnica razvezela in obito do brega sadu rodila in v to ime Bog pomozi in sreča junačka!

Domače stvari.

(Priznanje.) Ljubljanskemu veteranškemu društvu izrazil je poveljnik tretjega voja F. Z. M. baron Kuhn, v posebnem dopisu svojo zahvalo in priznanje, da se je oglasilo 57 veteranov, ki bodo razen kolone rudečega križa oskrbovali bolne in ranjene vojake tudi po bolnicah, ki se bodo v ta namen v slučaji vojne ustanovile na južnem in Rudolfovem kolodvoru in v Kolizeji.

(Občni zbor kranjske kmetijske družbe) ne bode letos, kakor navadno, mesece novembra v sredo po velikem sejmu sv. Elizabete, ampak, kakor je sklenil centralni odbor v zadnji seziji, še le tekom meseca januvarja p. l.

(„Ljubljanski pohajkavalec“) nam piše: Kdor, kakor jaz, pohaja po Ljubljani, je marsikdaj vesel, ko zagleda kako novo zgradbo, še večkrat pa nevoljen, ko vidi tu pa tam kako starikavo hišo, stare lesene mostove in primitivne ograje, kakeršne bi ne bile umestne niti v zadnjem gorskej vasici. Taka ograja je ob Resljevi cesti, in ta ograja je, kakor se mi je pravilo, celo mestna, ostanek nekdanje Urbasove hiše. Bog vedi, kaj je upivalo, da se te grde „planke“ že davno neso odstranile, skoro bi mislil, da so se pustile zaradi lepšega, ali pa v spomin. Slavnemu odseku za opešanje mesta polagam na srce, naj si to ograjo vender pri priliki ogleda. Prepričan sem, da bode takoj kaj ukrenili, če ne druzega vsaj to, da bode takoj poslal po fotografa, da napravi par podob, katero potem pošljemo v kako razstavo, ali pa v nemške ilustrovane liste.

— Kako dober prijatelj je! rekla je ona. In res, kako toplo in dobro mi je delo sočutje tujega in dobrega človeka.

Slišali sva, kako se je Sonija smijala in ž njim begala sem ter tja. Potem sva slišali, kako se je usel za glasovir in s Sonijinimi prsti začel biti po tipnicah.

— Marija Aleksandrovna! zaslišal se je njegov glas, pojrite semkaj in zasvirajte kaj.

Meoi je prijetno bilo, da mi je on tako prosto in prijazno zaukašal, ustala sem in šla k njemu.

— Tu zasvirajte, rekel je, ko je odprl zvezek in pokazal na Bethovena adagio-sonato quasi una fantasia. — Bomo videli, kako igrate, pristavlil je in odšel s kozarcem v kot sobe.

Ne vem, zakaj sem čutila, da mu ne morem odreči in izgovačati se, da slabo igram; pokorno sem se usela za glasovir in začela sem svirati, kakor sem umela, če tudi sem se bala sodbe, dobro vedoč, da on razume in ljubi glasbo. Adagio bil je v tonu tega čuvstva, ki me je spominal razgovora za čajem, in igrala sem, zdi se mi, še dosti dobro. Scherzo pa me ni pustil igrati. „Ne, tega ne igrate dobro, rekel je, stopivši k meni, pustite to,

— („Ob agrarnem vprašanju“.) Gospod dr. Josip Vošnjak, ki se je v zadnji čas s posebno vnetostjo začel pečati z materialnimi vprašanjami, spisal in založil je pod omenjenim naslovom prav lično, 80 strani obsezajoč knjižico, ki je kot ponatis iz letopisa „Matice Slovenske“ ravnokar prišla na svetlo, in katere bode vesel vsak, kdor jo dobri v roke. V njej podaje nam pisatelj plod svojih obširnih in temeljnih študij na agrarnem polju, to pa tako prijetnim in preglednim načinom, da je knjiga izredno poučna, ob jednem pa zabavna in da moramo vsacemu, kdor se želi poučiti o agrarnem vprašanju, ki je sedaj na dnevnem redu, le toplo priporočati, da jo pazno prečita. Knjižica je razdeljena v naslednje odstavke: I. Uvod. II. Zgodovinske opazke. III. Agrarni zistemi. 1. Neomejena osebna gruntna lastnina. a) Romanske države. b) Germanske države. c) Avstrija. 2. Skupna gruntna lastnina. a) Ruski „Mr.“. b) Jugoslovanska zadruga. 3. Omejena osebna gruntna lastnina. a) Ameriški „Homestead“, b) Kitajski „Tien-minn“, c) Indijski „Ryot“, d) Hanoveranski „dvori“, angleški „Entails“ in „fideikomis“. IV. Sklep in konec. Iz teh nadpisov je že razvidno, da je vsebina vsestranska in mikavna in da je g. pisatelj proučil in uporabljal vse važnejše proizvode obširne agrarne literature. Kjer mu slednja ni zadostovala, vedel si je pridobiti zanesljivih poročil od osobnih prijateljev, kakor od gospoda A. Bezenšeka v Sofiji, gospoda Davorina Jenka v Belem gradu, gospoda dra. Kopača v Zagrebu. Strokovnjakom se bode knjižica morebiti prekratka zdela, a nam je popolnem po godu, kajti ravno v tej obliki je najbolj prikladna za širše občinstvo in smelo trdimo, da se knjižice, kakeršna je „Ob agrarnem vprašanju“ zelo redke, da si je g. dr. Vošnjak s tem spisom stekel posebno zaslugo. Ker knjižica ne bode posebe na prodaji, ampak pride le članom „Matice Slovenske“ v letopisu za l. 1884 v roke, je ta proizvod ob jednem vabilo, da se kdor še ni Matičar, oglasi in plača letni donešek.

(Družba sv. Mohorja) razpošilja za 1884. l. družabnikom svoje knjige in te so: 1. Koledar za leto 1885. 2. Občna zgodovina za slovensko ljudstvo. Spisal Jos. Starč, kr. profesor v Zagrebu. 3. Cecilija: Cerkvena pesmarica. Po naročilu „Cecilijinega društva v Ljubljani“ uredil Anton Förster. II. del. 4 Slovenski Pravnik. Pouk o najpotrebejših zakonih. Spisal dr. Ivan Tavčar v Ljubljani. II. snopič. 5. Miklova Zala. Povest iz turških časov. Spisal dr. J. Sket. 6. Življenje preblazene Device in Matere Marije in njenega prečistega ženina Jožefa. Popisal Janez Volčič. III. snopič. Družabniki pač morejo biti zadovoljni s temi knjigami, kajti toliko knjig in s tako mnogovrstno zanimivo in poučno vsebino ne razpošilja nobeno drugo društvo svojim članom.

(Krvavci,) to je anarhisti, Ljubljanski prijavili so proti delegiranju Celovške porotne sodnije priziv. Vsled tega se utegne stvar toliko zavleči, da bode konečna obravnava morebiti še le prihodnje leto meseca januvarja ali v Celovci ali, če priziv prodre, v Ljubljani.

(Slovensko pevsko društvo.) Zaradi zarez, na koje se poprej niti mislilo ni, mora se

a prvo ni bilo slabu. Vi, kakor se vidi, razumete glasbo. Ta zmerna pohvala me je tako razveselila, da sem zarudela. Prijetno mi je bilo, da prijatelj in tovarš mojega očeta na samem govoru z menoj tako resno, a ne več kakor z otrokom. Katija je bila odšla, Sonijo spravil spat, in bila sva sama v sobi.

Pripovedoval mi je o mojem očetu, kako se je sešel ž njim, kako veselo sta živila, ko sem še jaz sedela za knjigami in igračami; in oče moj se mi je v tem pripovedovanji pokazal priprostega in milega človeka, kakeršnega še nesem poznala do tedaj. Povpraševal me je tudi o tem, kaj jaz ljubim, kaj čitam, kaj mislim delati, in dajal mi je svete. On sedaj zame ni bil več šaljivec in veseljak, ki me je dražil in delal mi igrače, ampak resen človek, priprost in ljubeč, h kateremu sem jaz nehote čutila simpatije in spoštovanje. Meni je bilo labko, prijetno in poleg tega sem čutila neko neprostovoljno bojazljivost, ko sem govorila ž njim. Bala sem se za vsako svojo besedo, rada bi bila zaslužila njegovo ljubezen, katero sem dozdaj imela samo zato, ker sem bila hči svojega očeta.

Ko je Katija spravila Sonijo v postelj, pridru-

I. veliki zbor za teden dnij preložiti. Zborovanje se bode torej po istem dnevnu redu, kškor ga je že „Slovenski Narod“ priobčil, vršilo dne 23. novembra t. l. v Mariborski Čitalnici. Začetek točno ob 3. uri popoludne. Zvečer istega dne pa priredi osnovalni odbor v dvorani zur „Stadt Wien“ pevski zbor s sledenim sporedom: I. A. Nedved: Pozdrav — moški zbor s samospevom za bariton. II. A. Leban: Slovenska deklica — mešani zbor. III. Hajdrih: Pri oknu sva molče slonela — čveterospev. IV. D. Jenko: Na moru — moški zbor. V. F. S. Vilhar: Pod oknom — mešani zbor s samospevom za sopran. VI. Dr. B. Ipacic: Savska — moški zbor. VII. A. Foerster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij — mešani zbor s samospevom za tenor, bariton in bas in spremljevanjem orkestra. Mej posamičnimi točkami bode svirala in VIII. točko bode spremljevala vojaška godba 47. pešpolka. Začetek točno ob 8. uri.

Osnovalni odbor slov. pevskega društva.

— (Vlak je povozil) danes zjutraj mej 5 in 6. uro, na tru tik Tshinkelnove tovarne neznanega delavca, kateri je ali v pijanosti ali s samomornim namenom skočil pod vlak, ki mu je odtrgal obe nogi in ga tudi na glavi teško poškodoval.

— (Tatvine.) Včeraj po noči proti 9. uri hotel je neznan tat na mitnici na Karlovški cesti skozi okno ukrasti nabранo mitnino. A mitničar ga je prepobil. Ob 11. uri pa se je tat povrnil in ukral iz stražnice na drugi strani ceste stražniku suknjo, v kateri je bilo 4 gld. denarja. Sreča, da ni bil stražnik več v suknji, sicer bi bil tat morebiti še njega odnesel.

— (Ulomil) je včeraj po noči neznan tat v branjarju Franceta Dolarja v Travniških ulicah. Dasi je bilo v prodajalnici žganih pijač v izobilji, si je kot večjak vender privočil samo pol litra brinjevca. Ta skromnost se ne dá drugače tolmačiti, kakor, da se je tat pri svojih ponočnih izletih prehladil in potreboval zdravila, ali pa, da ga je kdo mimo idočih preplašil.

— (Iz Radovljice) se nam piše: Na sv. Martina večer utonil je postaren mož ne v Savi — ampak v gnojnici gospoda okrajnega glavarja. Ker je gnojnjica velika in ker pot pelje tik nje, čudimo se, da naš gospod glavar, ki vender na daleč in široko vse v red denejo, neso imeli ideje — na plot, vsaj dotele, da dobimo plinovo razsvitljavo.

— (Izprazneni) sti dve svetniški mestni pri. c. kr. nadsodniji v Gradci. Prošnje do 30. t. m.

Razne vesti.

* (Statistika finančne straže 1883. leta.) Računski oddelek finančnega ministerstva je sestavil in ravno zdaj na svetlo dal statistiko o stanji in delovanju finančne straže po deželah v državnem zboru zastopanih za 1883. l. Iz te statistike razvidimo, da je lansko leto znašala dolžina carinske črte, katero je nadzorovalo 8150 finančnih stražarjev (za 160 mož več nego 1882. leta), 7790 km. Potrošilo se je za stražo 356.438 gld. Zasledili so lansko leto finančni stražarji 57.376 prestopkov, vsled katerih bi se bila carina na pristojbinah oškodovala za 328.107 gld. Zasačili so pri tihotapstvu 201.148 kgr. tabaka, 2.074.504 smodke, 1.139.343 kgr. tabačnih zelišč in 40.549 kgr. soli. Tihotapstvo se je pomno-

žila se je nema in začela je tožiti o mojej apatiji, o katerej jaz nesem nič omenila.

— Tedaj mi najglavnejšega ni povedala, rekel je smeje in očitaje zmajoč z glavo.

— Kaj budem pripovedovala, kar je dolgočasno in kar bode prešlo. (Meni se je res zdelo zdaj, da preide moja otožnost, da je že prešla ali pa, da je nikoli ni bilo).

— To ni dobro, če ne znamo prenašati osamelosti, — rekel je — mari neste izobražena gospica? —

— Seveda da sem izobražena, odgovorila sem, smeje se.

— Ne, slaba gospica je, katera je le tedaj živa, kadar jo občudujejo, a ko je sama ostala, je kar obupala, in nič jej ni bilo milo; vse to le samo, da se pokaže, nič pa zaradi nje same.

— Lepo mislite o meni, rekla sem samo zato, da sem kaj rekla.

— Ne! pregovoril je on po kratkem molčanji; — vi neste zastonj podobni svojemu očetu, vi imate, — in njegov prijazni pogled se mi zopet dobrka in me spravlja v veselo zadrgo.

(Dalje prih.)

žilo za 1559, krateje davščin pri užitniških črtah za 966 slučajev proti 1882. letu.

* (Gimnazijalec — bankovcev ponarejalec.) Kakor poroča uradni list Levovski, je 10 t. m. policija zaprla 19letnega dijaka 7. gimnazialnega razreda v Levovu Eduvarda Tyszerskega radi ponarejanja bankovcev. Mladi učenec, katerega so pri menjanji desetaka prijeli, je pri preiskavi izjavil, da se peča s ponarejanjem javnih upnih papirjev že od početka meseca septembra t. l. in da je spravil v promet do sedaj pet tacih ponarejenih bankovcev.

* (Slavni kemik Liebig) je nekdaj v družbi pripovedoval: Ko sem še kot profesor služboval v Giessenu, pride jedenkrat kmet v mesto, nosič v košku jajca na prodaj. Nesreča hoče, da se mu nekaj — najbrže klopotcev pobije in jajčina vsebina razlije po mošnjičku, v katerem je hranil denar za davke. Ko kmetč odpre mošnjiček, vidi, da so vsi srebrni denarji vsled žvepleno-vodenika, ki se v smrdljivih jajcih ali klopotcih nahaja, očrneli. Tacega denarja pa davkar nikakor ni hotel vzeti. Kmetič je bil v veliki zadregi. Šaleč se, mu nekdo na to svetuje, naj ide v ono-le hišo, kjer stanuje mož, ki ume takšen denar zopet pobeliti. Kmetič pride k meni in ustopevši v moj laboratorij, vpraša: "Ste li vi oni mož, ki zna črne denarje zopet pobeliti?" — Ulil sem nekaj kislín na denar in v malo minutah zopet dal nazaj belo-srebrni denar začudenemu kmetu, kateri me vpraša: "Koliko sem dolžan?" — "Nič, dragi moj!" — "No, no, nikar se ne sramujte, le povejte! kolikor zahtevate vse rad plačam!" — "Jaz ne zahtevam prav nič!" — "No," zakliče veselo, segajoč v žep, "tedaj vam položim tu-le jedno desetko, za katero kupite svojemu blapcu tam-le žganja." — "Moj hlapec pa, tako konča Liebig svojo pripovest, "ni bil nihče drugi, nego moj asistent, pozneje tako odlični kemik dr. Otto."

* (Dve kurji jajci spravili župana ob službo.) Nek dovtipnež v Reggiu na Laškem je pred kratkim zgodaj nekega jutra položil pred hišne duri neke tamošnje hiše dve jajci, jedno belo in jedno počrneto in potem vzbudil speče hišne prebivalce, rekoč: "To sti — kolere jajci". Lahkoverni ljudje so mu verjeli in vsi prestrašeni poslali po župana. Liberalni župan zaukaže takoj zavarovati hišo s karabinjerji in se posvetuje s temi in mestnimi svetovalci, kako odstraniti kolere jajci. Modri možje so ukrenili, da se vzame dolg drog, z njim spraviti jajci v mrežo, vržeti v globoko jamo in učiti z živim apnom. Ta pameten ukrep se je precej izvršil. A višja oblastnija, začuvši to neumnost, je takoj zaukazala županu, ostaviti uradno službo. Župan se je izgovarjal, da jeden mož ne more spomenovati vseh bedakov po vsej krajini. A klijubu temu pametnemu ugovoru je oblastnija čudnemu možu odvzela županstvo in ga pabnila mej njegove somišljene — priproste nevedneže.

* (Uzoren in vosten čitatelj.) Ko je markiz d' Argens, ljubljenc Friderika Velikega, svoje lettres juives (ždovska pisma) na svetlo dal, ga prosi nek dvornik oaj mu jih za nekaj časa posodi. D' Argens mu izpolni željo dobro vedoč, kaj bo sledilo. Čez teden dan je pošlje dvornik knjige nazaj s pisemo laskavo zahvalo in s prošnjo, naj mu pisatelj pošlje tudi drugi del. Markiz je dobro poznal moža in je bil prepričan, da je dvornik le iz uljudnosti zahteval kojigo in da jo je komaj odprl. Takoj dà naslov drugačja zvezka prvemu zvezku na čelo in pošlje prvi zvezek še jedenkrat pridnemu čitatelju. Zopet mine teden in pisatelj dobi zvezek nazaj z veselim poročilom, da drugi del čitatelja veliko bolj zanimal nego prvi, torej prosi za tretjega. D' Argens mu pošlje zopet prvi zvezek s prištim naslovom tretjega dela in nadaljuje to smešno početje do šestega zvezka. Zdaj se pa markiz sreča z dvornikom v nekej družbi in slednji pisatelja neizmerno hvali, povzdigne in zatrjuje: "Jaz sem prebral vseh šest zvezkov z neizrečenim veseljem, izvrstno dopal mi je pa šesti del, ker ima kratko ponovitev prvih pet zvezkov". D' Argens se smijoč prikloni.

* (Ljubeznjiva in preskrbna soprog.) Iz Dietmannsa (v okraji Cvetel) se poroča: Reven kočar je ležal te dni na smrt bolan v postelji in njegova soproga se je na vse zgodaj pripravljala na odhod v gozd po suhljad. Bolni mož jo lepo prosi: "Ljuba žena, ostani saj danes doma, ker je meni prav slab in se mi dozdeva, da bom kmalu umr." A preskrbna žena ugovarja rekoč: "Ne morem, moram v gozd; lej ga, s čim bom pa po zimi kurila?" Za slučaj, če bi ti umiral, ti položim tu-le na mizo svečico in žveplenke; toda pazi, da boš, predno popolnem umrješ luč prej ugasnil, da se po ognji kaka nesreča ne prigodi. — Ko pride zvečer žena domov, je svečica že vsa pogorela in ubogi mož je bil — mrtev.

* (Analogija.) Kandidat (po dovršenih vse učiliščnih šolah): "Gospod, kako si upate se z menoj pogovarjati in še celo prepirati? Veste li, da sem bil na dveh vseučiliščih?" — Kmet: "To nič ne dé; jaz sem imel tele, katero je tudi dve kravi sesalo in čim bolj je sesalo, tem večje tele je bilo."

* (Nepremišljen odgovor.) Gospa: "Jurij, tako si čemer in vedno žalosten, zdi se mi, kakor

da bi te življenje ne mikalo več, kakor da bi me ne ljubil več." Gospod: "Nekoliko si uganila. Moje življenje ni vredno niti vinarja ne; — tebe pa vendar še zmiraj ljubim kakor svoje življenje!"

Tuji:

dne 11. novembra.

Pri Slovni: Walner z Dunaja. — Albori iz Trsta. — Scheyerling iz Grada. — Cijak z Dunaja. — Krämer iz Kočevja. — Renaldy iz Zagreba.

Pri Maleti: pl. Salzer, Perut, Pollak z Dunaja. — Schweighoffer iz Budimpešte. — Ladstätter z Dunaja. — Zimmer iz Celovca. — Laevig z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarji: Jelenc iz Tržiča.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
11. nov.	7. zjutraj	747-29 mm.	+ 4-6°C	sl. svz.	obl.	
	2. pop.	746-59 mm.	+ 8-2°C	sl. svz.	obl.	0-00 mm.
	9. zvečer	747-01 mm.	+ 6-0°C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura + 6-3°, za 1-7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 12. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81	gld.	20	kr.
Srebrna renta	82	"	50	"
Zlata renta	103	"	70	"
5% marčna renta	96	"	40	"
Akcije narodne banke	869	"	—	"
Kreditne akcije	292	gld.	50	kr.
London	122	"	65	"
Srebro	9	"	—	"
Napol.	5	"	71½	"
C. kr. cekidi	59	"	95	"
Nemške marke	59	"	95	"
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld.	124	50
Državne srečke iz 1. 1864.	100	gld.	173	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	"	85	"
Ogrska zlata renta 6%	123	"	10	"
" papirna renta 5%	93	"	60	"
5% štajerske zemljišč. obvez. oblig.	89	"	20	"
Dunava reg. srečke 5%	104	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	115	"	70	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	122	"	40	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	109	"	25	"
Kreditne srečke	100	gld.	178	25
Rudolfove srečke	10	"	18	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	60	"
Trammway-drust. velj. 170 gld. a. v.	212	"	90	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. novembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	50
Rež, ...	5	20
Ječmen	4	55
Oves, ...	3	9
Ajda, ...	4	71
Proso, ...	5	53
Koruza, ...	5	40
Leča, ...	8	—
Grah, ...	8	—
Fizol, ...	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	85
Maslo, kilogram	94	"
Mast, ...	82	"
Špeh frišen	58	"
" povojen, ...	72	"
Surovo maslo, ...	84	"
Jajca, jedno	3	"
Mleko, liter	8	"
Goveje meso, kilogram	64	"
Teleće	64	"
Svinjsko	56	"
Koštronovo	31	"
Pišče	45	"
Golob	18	"
Seno, 100 kilogramov	1	69
Slama, ...	1	60
Drva trda, 4 kv. metre	7	60
" mehka, ...	5	20

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze prisrčnega sočutja o dolgej bolezni in smrti najinega sina, oziroma brata.

JULIJA MURGÉL-a,

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo predragega ranjega k večnemu počitku in za darovane vence izrekava vsem, zlasti prečastitej duhovščini, gospodom uradnikom itd. najiskrenejšo zahvalo.

V Velikih Laščah, 10. novembra 1884.

Julij Murgél, Irma Murgél,
c. kr. okr. sod. pristav, sestra.
oce. (732)

Zahvala

občinskemu tajniku Krškemu za njegovo izvanredno uljudnost. Občina je lahko nanj ponosna!

Županstvo Planinska Vas,

11. novembra 1884.

Mihail Salebir, župan.

(734-1)

Dr. Josip Sernek,

advočat v Celji.

V Rožnih ulicah hiš. št. 21 v Ljubljani
proda se:

več stružnic (hobelbänke), orodja za mizarje in podobarje, slik za križeve pote in drugih slik, kakor tudi več drugih stvari iz proste roke prav po ceni. (722-2)

Kovačija

na zelo pripravnem kraju, tik močno rabljene okrajne ceste, odda se s 6. februarjem 1885 pod ugodnimi pogoji za več let v načetu izurenemu kovaču, kateri se more izkazati tudi s koncesijo za podkovanje konj.

Ponudbe vsprejema v pojasnili daje Janko Vodvič, oskrbnik v Turjaku, pošta Velike Lašče. (727-2)

Služba okrajnega ranocelnika.

Služba okrajnega ranocelnika v Cerknici je izpraznjena. Cerkniški ranocelnik dobi iz okrajne blagajnice, dokler ta obstoji, letno plačo 500 gld., ter dalje priboljšek 100 gld. iz blagajnice Cerkniške občine.

Prosilci za to službo naj uložijo svoje dokumentirane prošnje do

25. novembra 1884. I.

pri tem c. kr. okrajnem glavarstvu.

C. kr. okrajno glavarstvo v Logatci,

dne 4 novembra 1884. (721-8)

Umetne (32-85)